



<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p>Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>Sprawy rodziny w polityce społecznej, „Trybuna Ludu”, 8 – 9 lipca 1978, nr 160, s. 3.</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p>1</p>	<p>Ilość skanów</p> <p>1</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p>5</p>
<p>Autor</p> <p>Jan Szczepański</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p>Cieszyn</p>	<p>Skan okładki</p> 
<p>Miejsce wydania</p> <p>Śląskie wydawnictwo Prasowe Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa-Książka-Ruch”</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p>1980</p>	
<p>Sygnatura</p> <p>---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p>1</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p>9,8 x 4,1 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p>---</p>	<p>Charakterystyka skanowanego obiektu</p> <p>Informacja prasowa o przyznaniu Józefowi Pilchowi Nagrody im. Juliusza Ligonia przez jury pod przewodnictwem Józefa Chlebowczyka jako jednemu z 6 zasłużonych dla Śląska Górnego, Opolskiego i Cieszyńskiego działaczy społecznych w uznaniu jego zasług na polu popularyzacji historii naszego regionu.</p>
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>XX wiek, Józef Pilch, Józef Chlebowczyk, Polska Rzeczpospolita Ludowa, Ustroń, Katowice</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuźnia, letnicy itp.)</p> <p>kultura, historia, bibliografia, Śląsk Cieszyński, Górny Śląsk, Śląsk Opolski, książki, „Głos Ziemi Cieszyńskiej”, przemysł, patriotyzm, popularyzacja wiedzy, regionalizm,</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p>---</p>		

Tryb. Ludn nr. 160
8-9.VII.1978

RODZINA, DOM, WYCHOWANIE

W gmachu Sejmu odbyła się 27 czerwca konferencja I Sekretarza KC PZPR E. Gierka w sprawach ochrony i rozwoju polskiej rodziny z przedstawicielami organizacji społecznych, uczonymi z dziedziny demografii, ochrony zdrowia, polityki społecznej, socjologii, prawa, ekonomii, urbanistyki.

Redakcja „Magazynu Sobotniego“ zwróciła się do uczestników konferencji z propozycją przedstawienia swoich poglądów na sprawy najważniejsze współczesnej rodziny polskiej.

Sprawy rodziny w polityce społecznej

Zainteresowania polityki społecznej sprawami rodziny miały swoje źródła w zjawiskach ujemnych, występujących w rodzinach biednych, niezdolnych do wypełniania swoich zwykłych funkcji w społeczeństwie, w rodzinach rozbitych, niepełnych, zdemoralizowanych. Słowem polityka społeczna interweniowała w życie takich rodzin, które stanowiły w pewnym stopniu obciążenie dla instytucji społecznych, zajmujących się pomocą, reorganizowaniem życia zbiorowego, leczeniem, zapobieganiem demoralizacji, resocjalizacją itp.

Funkcje rodziny

Stąd też, z tych początków oraz z faktu, że te właśnie sprawy rodziny były w polityce społecznej przez długi czas

soy gospodarowania, przez wzory konsumpcji, wytwarzanie postaw wobec pieniądza i wartości ekonomicznych. Wreszcie rodzina również jest środowiskiem społecznym, poprzez które człowiek wchodzi do szerszych grup społecznych, rodzina wiąże swoich członków z klasami społecz-

gospodarstwa są szczególnie ważne.) Stąd wniossek prosty, że polityka kierowania konsumpcją, która nie ma metod i sposobów wpływania na decyzje gospodarze podejmowane w rodzinach będzie polityką mało skuteczną.

Wychowanie konsumenta zaczyna się w rodzinie, tutaj

JAN SZCZEPAŃSKI

nymi, grupami zawodowymi, społecznościami lokalnymi.

Przypominam te elementarne wiadomości podręcznikowe, aby zwrócić uwagę na skutki w życiu całości społeczeństwa, powodowane sposobem spełniania tych funkcji przez rodziny. Mówiąc innymi słowami — można wiele spraw w życiu całego społeczeństwa zmienić, kształtując przebieg procesów życiowych rodzin, i to nie tylko rodzin zagrożonych czy wykołejonych, ale

kształtują się jego przyzwyczajenia, jego gusty, jego wyobrażenia o „dobrym” stylu i poziomie życia. Istnieje wiele możliwości współdziałania szkoły i innych instytucji z rodziną dla kształtowania racjonalnych sposobów konsumpcji. Badania nad rodzinami pokazały, jak bardzo uporczywe mogą być tradycyjne sposoby odżywiania, jak twarde są przesady w tym zakresie, jak trudno jest zwalczyć alkoholizm ugruntowany w

wane przez państwo, stara się docierać i oddziaływać na obywateli przede wszystkim poprzez te instytucje i widzi szansę ukształtowania poziomu kulturalnego narodu przez metody i poziom działalności tych instytucji.

Oczywiście, że jest to droga doniosła i zasługująca na uwagę, konieczna i efektywna. Ale podobnie jak w polityce gospodarczej tak i w polityce kulturalnej, wiele spraw decyduje się w rodzinach i wiele w życiu kulturalnym narodu zależy od tego jak estetycznie urządzone są mieszkania, jakie kryteria piękna przekazują rodzice swoim dzieciom, jakie w ich mieszkaniach są książki, reprodukcje, czasopisma, obrazy, meble i jaki jest stosunek do tych dóbr i wartości kulturalnych w codziennych zachowaniach całej rodziny.

Wartości codzienne

Kontakt z instytucjami zapewnia recepcję wartości kulturalnych w warunkach prawie odświętnych, czasu wolnego, poza codziennością. Kontakt z nimi w rodzinie jest wciągnięciem tych wartości w codzienność. A przecież o to chodzi i tylko sztuka, przenikająca codzienność, może skutecznie kształtować postawy, myślenie i postępowanie obywateli. Warto o tym pomyśleć przy tworzeniu strategii polityki kulturalnej.

Wymieniłem tylko dwa przykłady zakresów życia, w których rodzina jest aktywnym czynnikiem życia całego społeczeństwa. Można by ich jeszcze wymienił wiele i — na pewno — w obecnej dyskusji nad stanem i perspektywami rodzin w Polsce zostaną one zanalizowane.

Z moich uwag chciałbym wyciągnąć jeden wniosek ogólny, stanowiący swojego rodzaju dyrektywę ogólną polityki wobec rodzin. Trzeba je także traktować jako czynny podmiot, nie tylko przedmiot opieki i ochrony.

Rodziny przez tysiąclecia były samodzielnymi siłami utrzymującymi byt narodów. Trzeba więc działać w kierunku utrzymywania tych sił wewnętrznych rodzin, stwarzać warunki, by mogły samodzielnie rozwiązywać swoje problemy, gdyż są to problemy doniosłe dla rozwoju całego narodu.

1) Czytelnika interesującego się tymi zagadnieniami odsyłam do pracy zbiorowej pt. „Badania nad wzorami konsumpcji” IFIS PAN, Ossolineum, 1977 r.



Fot. M. MONASTERSKA

uważane za najważniejsze, wynika tendencja do rozpatrywania spraw rodziny w kategoriach pomocy ekonomicznej, pomocy prawnej, moralnej, lekarskiej — słowem rodzina jako obiekt opieki społecznej narzuca swoje problemy politykom, widzącym przede wszystkim zagadnienie płac, zatrudnienia kobiet i matek czy ochrony matki i dziecka. Są to oczywiście sprawy bardzo ważne i jeszcze bardzo długo pozostaną w centrum uwagi władz, opinii publicznej, środków masowego przekazu.

Ale chciałbym jednak zwrócić uwagę na inny zakres zagadnień, które są lub stają się równie doniosłe, a które dotyczą przebiegów życiowych wszystkich rodzin, bez względu na poziom ich zarobków, poziom wykształcenia, przynależność klasową i miejsce zamieszkania. Mam tu mianowicie na myśli sprawy zarówno społeczne, gospodarcze i kulturalne, które występują we wszystkich rodzinach i mają ogromny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy, kulturalny i polityczny narodu.

Jak możemy wyczytać w każdym podręczniku socjologii, rodzina spełnia wiele podstawowych funkcji w życiu społeczeństwa: utrzymuje jego ciągłość biologiczną, utrzymuje jego ciągłość kulturalną, przez przekazywanie nowym pokoleniom dziedzictwa kulturalnego narodu; tzn. języka, obyczajów, kryteriów ocen moralnych, przekazuje sposoby spostrzegania i interpretowania świata rzeczy i ludzi, daje nawyki z zakresu higieny, ochrony zdrowia itp.

Dalej — rodzina spełnia ważne funkcje gospodarstwa domowego, przez metody i spo-

wszystkich rodzin żyjących w naszym kraju.

Wiele istnieje aspektów życia zbiorowego, których przebieg jest wyznaczany lub współwyznaczany przez to, co się dzieje w rodzinach. Najczęściej zwraca się uwagę na funkcje wychowawcze rodzin i podkreśla wagę wychowania w rodzinie, uczenia pracy, współpracę ze szkołą, współdziałania z zakładami pracy, skutki wychowania w rodzinie dla sukcesu szkolnego dziecka dla kształtowania postaw moralnych, politycznych itp. Te sprawy są dobrze zbadane i opisane w bogatej literaturze. Dlatego chciałbym zwrócić uwagę na rodzinę i jej gospodarstwo domowe jako coraz ważniejszą instytucję ekonomiczną.

Wzory konsumpcji

Wszystkie badania prowadzone w ostatnich latach w Polsce nad spożyciem wskazują, że przy aktualnym poziomie płac i zaopatrzeniu rynku, naród nasz mógłby organizować swoje spożycie w sposób znacznie racjonalniejszy i korzystniejszy niż to rzeczywiście ma miejsce, że mógłby znacznie lepiej wykorzystywać posiadane środki dla odżywiania się racjonalniejszego, zdrowszego, mógłby estetyczniej i racjonalniej urządzać swoje mieszkania, ubierać się korzystniej — ciągle podkreślam — w ramach rzeczywistości istniejących możliwości.

Gdzie się decydują wzory konsumpcji i co decyduje o sposobach odżywiania, ubierania i mieszkania? Te decyzje są podejmowane w gospodarstwach domowych, z których wieloosobowe, rodzinne

rodzinach lub zmienić przyzwyczajenia higieniczne.

Druga dziedzina, na którą chciałbym zwrócić uwagę jest związana z rozwojem kultury narodowej. Rodzina jest pierwszym środowiskiem kulturalnym dziecka, jej poziom kulturalny wyznacza także uczestnictwo i możliwości twórczości amatorów kultury. Nasza polityka kulturalna zwraca przede wszystkim uwagę na instytucję upowszechnienia kultury organizo-